

## DE VERGETEN SPELREGELS

door

J.G.J. Kuiper

Uit de polemiek (CB 290:72 en 291: 96) over de wijze van verkiezing van een voorzitter, blijkt dat er een verschil van uitleg van de spelregels bestaat. In de Statuten (art.4) staat echter duidelijk: **"Stemmingen over personen geschieden schriftelijk met gesloten briefjes"**. Daaraan valt niet te tornen, ook niet door de voorzitter. Het zogenaamd 'bij acclamatie' stemmen (CB 291:94) heeft, wanneer het over personen gaat, statutair niets te betekenen. Iedere vlotte animateur kan zijn publiek op elk gewenst moment laten applaudiseren. Maar als ik het Bestuur vraag hoeveel voorstemmers en hoeveel tegenstemmers er waren, kan het geen antwoord geven. Het verschil tussen verkiezing en acclamatie is, dat in het eerste geval het aantal *stemmen* de doorslag geeft en in het tweede geval het aantal *decibels*.

Spelregels zijn er om vooral het huishoudelijke deel van de vergaderingen soepel te laten verlopen, zodat zo spoedig mogelijk tot het wetenschappelijke deel overgegaan kan worden. Weliswaar zijn de spelregels gemaakt voor de Vereniging, en niet omgekeerd, toch ontkomt het Bestuur niet aan het alternatief, zich strikt te houden aan de statuten en het huishoudelijke reglement of deze te laten veranderen. Een uitwijkmogelijkheid is, de spelregels domweg te negeren of zelfs af te schaffen. Dan zet men de klok meer dan een halve eeuw terug naar de goede oude tijd, toen er nog geen statuten waren en de leden verrassende bestuurlijke uitspraken als zoete koek te slikken hadden. Zoals deze: "een jarenlange doorstroming van het Bestuur zou een vereniging van betweters kweken"; "het Bestuur verbiedt de vorming van afdelingen"; "het merendeel der leden heeft evenveel benul van wetenschap als een salamander van het kippen fokken"; "wij zouden niet graag zien dat in ons tijdschrift de paleontologie de boventoon zou gaan voeren"; "neemt de heer X de bestuursfunctie aan als hij weet dat de voorzitter hem nooit thuis zal ontvangen?" enzovoorts. In dit curiositeiten-kabinet hoort ook de "verkiezing" per acclamatie.

De statuten leiden in de NMV een verborgen bestaan. In het CB, dat een weerspiegeling van het verenigingsleven moet zijn, zoekt men de tekst ervan vergeefs. In het nuttige Register op de CB's van 1934 tot 1992 (Informatieblad no 10, 1994), wordt er in de inhoudsopgave niet over gerept. Bij mijn weten zijn noch de statuten, noch het huishoudelijk reglement ooit in een informatieblad opgenomen, daarentegen wel de tekst van het bibliotheekreglement en de statuten van de stichting Stibeman. Dit lijkt mij een tekort waaraan bij een eerstvolgende gelegenheid tegemoetgekomen zou moeten worden. Van de vergeten spelregels zijn er vooral twee die extra aandacht verdienen nl. met betrekking tot: 1 Stemmen bij volmacht, 2 Basteria.

**1.Stemmen bij volmacht**

Een groot deel van de leden woont ver van de Randstad en heeft daardoor weinig of geen kans ledenvergaderingen bij te wonen. Toch kunnen zij van hun belangstelling voor de agenda blijf geven en aan een debat deelnemen. Art.14 sub 2 van de statuten zegt namelijk: "Iedere stemgerechtigde is bevoegd zijn stem door een schriftelijk daartoe gemachtigde andere stemgerechtigde te doen uit-

brengen". Art.4a van het huishoudelijke reglement voegt daaraan toe: "Stemgerechtigde leden kunnen ter vergadering vertegenwoordigd zijn bij geschreven, gedateerde en ondertekende machtiging aan een ander stemgerechtigd lid, dat voor de aanvang der vergadering deze machtiging aan het bestuur heeft afgegeven; dit mag een blanco volmacht zijn." ---- "Stemgerechtigd zijn gewone leden, huisgenootleden en ereleden". Dus, strikt genomen, niet de andere in de Ledenlijst (zie binnenzijde omslag) van maart 1996 genoemde categorieën!

## 2. Basteria

Het is het Bestuur misschien ontgaan dat er in het colofon van het nummer van Augustus 1996 een typografisch foutje geslopen is, dat echter tot ver in de 21ste eeuw gevolgen kan hebben. Het traditionele tweemanschap van de redactie blijkt namelijk, zonder enig besluit van de algemene ledenvergadering (zie art. 8d huishoudelijk reglement), uitgegroeid te zijn tot een driemanschap. Gelukkig kan zo iets gemakkelijk hersteld worden. Echter speelt ook hier weer de vraag: de spelregels spelen of deze aanpassen aan de huidige opvattingen in de Vereniging?

Voor het laatste is misschien wel wat te zeggen. Er zouden dan tevens nog enkele andere punten in het huishoudelijke reglement verduidelijkt kunnen worden, namelijk het uit de kinderjaren van de NMV daterende stilzwijgen over de duur van het mandaat van de redactie en van het aantal leden ervan. Wat het mandaat betreft hebben de respectieve redacteurs altijd aangenomen dat de duur hiervan onbeperkt is en de Vereniging heeft daarvan dankbaar geprofiteerd. Maar tegenover voordelen blijken ook nadelen te bestaan. Zo is elke redactieplaats een generatie lang voor jonge aspirant-redacteurs geblokkeerd, waardoor deze -in tegenstelling tot de bestuursfuncties- nimmer de kans krijgen aan de ruif te komen. Een niet denkbeeldig ander nadeel is dat er een zekere verstarring in het beleid kan komen, waardoor nieuwe ideeën, wat bijvoorbeeld de typografie en de presentatie betreft, geen kans krijgen.

Vergelijking met de toestand bij buitenlandse zusterbladen kan nuttig zijn. Het blad van de Franse malacologische vereniging wordt bij toerbeurt verzorgd door een bestuurslid, waarbij soms verrassende initiatieven ontplooid worden. Zo werkt men bijvoorbeeld nu met een drukker in Spanje. Singapore schijnt in dit opzicht financieel ook aantrekkelijk te zijn. Het Britse conchologische blad wordt eveneens door een bestuurslid verzorgd en wel voor de duur van zijn bestuursfunctie. In Duitsland is de toestand anders. Het oorspronkelijke verenigingsblad is daar geleidelijk een museumblad geworden, met een permanente redacteur. Als gevolg van de beperking van zijn nu uitsluitend taxonomisch gerichte belangstelling, heeft dat aanleiding gegeven tot de oprichting van twee andere malacologische tijdschriften, een ontwikkeling die, gezien de zeer beperkte 'markt', in Nederland geen navolging verdient.

Zestien jaar na haar oprichting kreeg de NMV haar eerste Statuten (bijvoegsel Staatscourant van 23 Mei 1950, no 98). Negen en twintig jaar later werden deze notarieel herzien en als gefotocopiëerde bijlage bij CB 192 (Febr. 1980) gepubliceerd. In de loop der jaren onderging ook het huishoudelijke reglement enkele wijzigingen. Wij zijn intussen zestien jaar later en, gezien het bovenstaande, rijst de vraag of een aanpassing van de statuten en/of het huishoudelijke reglement aan de orde is. Ik stel het Bestuur voor, dit onderwerp ter discussie op de agenda van de eerstvolgende algemene ledenvergadering te plaatsen.